

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
KEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytörszékben.

Felelet

a Moórvidéki Takarékpénztár igazgatósága „válaszára.“

Hogyan zsarolta Dallmann a saját népét?

Nunc venio ad fortissimum! Végezni akarok azokkal a rettenetes vádakkal, a melyek Dallmann Józsefet községe piócájának, árverési hiénájának akarják föltüntetni, rája akarják kenni a piszkot, melyben ők fülig el vannak merülve.

A nevezett „Válasz“ ezt írja:

De mi nem feleltük még el, hogy ő, Dallmann volt a Bakony-Sárkány községben tartott ingatlan árverések állandó alakja, a ki vett olcsón ott, a hol a szegény zsellér házát olcsón lehetett megvenni s nagyban üzte az ingatlanok vételét s eladását s mondhatjuk, elég jó haszonnal. — 1884. mácius 5-én Teller József és neje viskóját vette meg a plebános ur 20 frtért, de nem azon célból, hogy ezt a szegény rimánkodó hajléktalan embernek visszaadja, hanem azért, hogy egy év múlva ezt ötszörös áron másnak adja el. (L. a moóri kir. bíróság mint tkkvi hatóságnál 588 tk. 82 és 71 86 tk. sz. alatt fekvő iratok.) Ő volt az, a ki 700 frtért vett árverésen egynegyed telket, a melyet azután egy darab önmagának visszatarított föld kivételével 840 frtért oly feltétel mellett adott el Oláh István és nejeinek, hogy a vételár részlet fejében lefizetett 340 frt az eladó javára elvész, ha Oláh a hátralekös vételért pontosan a napjára meg nem fizeti. A határidő megjött, Oláhnak nem volt pénze, a plebános hajthatlan maradt, míg azután Oláh nálunk kapott megfelelő kölcsönt; de mivel a tulajdonjog bekebelezésére alkalmas nyilatkozatot itt Moóron kellett aláírni, a népboldogító plebános csak 10 frt napidíjért vett hajlandó az egy órányira fekvő Moórra bejönni. Tíz-zephárom alkalommal, árverésen és szabadkézből vásárolt 1884-től 1893-ig Dallmann József 9000 frt. körüli vételárért ingatlanokat a melyekből haszon fejében egy kisebb részt magának visszatartva, a nagyobb részt 1898—1901-ig 17000 frton felül adta el. (31 telekkönyvi szám.)

Ugyebár, mélyen tisztelt olvasóim, rettenetes vádak ezek egy katolikus papra nézve?

Összeszorul az ember ökle, mikor valakit ilyen vérszopó piócának lát leírva.

Hámozzuk azonban ki belőle az igazságot.

Dallmann, az árverések állandó alakja.

Dallmann József a mi viszonyaink szerint gazdag ember. Mikor Bakony-Sárkányba ment, saját vallomása szerint, 20,000 frtnyi privát vagyona volt. Gazdálkodott, s jó gazda volt. Mikor a községben az árverések megkezdődtek, ő is vett földeket, nyilvános árverésen is, kéz alatt is. De nemcsak ő, hanem a székesfejvári, a moórvidéki, a kisbéri takarékpénztár is, Vértsey György és mások, tíz-tizenkét ember vett részt rendszeren az árverésen. Hol van az megírva, hogy csupán takarékpénztáraknak és igazgatósági ta-

goknak, Heumannoknak, Jakaboknak és Ignácoknak és Móricoknak szabad megvenni az ellicált földet, miért ne vehetne becsületes magyar ember is földet, ha készpénze van hozzája? De Dallmann József azt állítja, hogy legdrágábban mindig ő vett földeket, ő verte fel azoknak az árát legmagasabbra mindig s ő, mint a legtöbbet ígérő meg is kapta azt. Vértsey György, a takarékpénztár elnöke is vett 600 holdacsokát. A fejérvári takarékvette 80—100 frtjával, a moóri és kisbéri 90—100 frtjával, Vértsey 120—130 frtot, Dallmann 110—120—140—160—185 frtot adott egy-egy holdért. Kinek a haszna volt az, hogy Dallmann fölverte a földek árát? A sárkányiaké. Mert minél drágábban kelt el egy föld, annál többet irtak le az egyetemleges adósságból. Vagy talán az fáj Vértsey Heumann uraknak, hogy Dallmann is részt vevén az árverésen, ők drágábban tudtak hozzájutni a holdacsokákhoz s Vértsey az átlagos 120 frt. helyett nem vehette meg 70—80 frtért a maga 600 holdját? Most így akarnak boszút állani rajta, hogy kevesebb haszonnal dolgoztak?

Dallmann átvette a kisbéri takarékpénztártól 40 holdat 5200 frtért, a melyet az 4000 frtért vett. Ez rebach? A Kreuz-féle birtokot, a melyet a fejérvári takarékvette 1800 frtért vett meg az árverésen, Dallmann átvette tőle 2100 frtért. Ez is rebach? A moóri takaréktól átvette a Bauer-féle 1/2 szessziót s ráfizetett a takaréknak 400 frtot. Ez is a rebachok közé tartozik?

Dallmann József a saját vallomása szerint később ráunván a gazdálkodásra, földjei nagyrésztén tuladott, miután azokat okszerű kezelés, trágyáztatás után rendbehozta s nyert rajtuk így — a saját vallomása szerint — 1200 frtot.

— *Bárki legyen az —* mondja Dallmann — *a ki bebizonyítja, hogy én az említett 13 tételel a 9000 frton vett birtokot 17000 frton felül adtam el, annak jiatetek 10000 frtot, ha pedig a moóri igazgatóság állítását be nem bizonyítja, kimondom rá, hogy hazudik, mint a vörös kutya,*

Szemére vetik Dallmannnak, hogy nem adta vissza a régi tulajdonosnak a megvett földet. Az ember azt hinné, hogy az igazgatósági tagok egyre-másra ajándékozták vissza a régi tulajdonosoknak földjeiket s most azért dobálják olyan nagyon a követ Dallmannra. Visszaadott-e Vértsey György ur a potom 600 holdból egyet is a tulajdonosának? Dehogyan adott vissza, dehogyan! Volt is eszében! Dallmann egy egész sereg esetet hoz fel, a melyben a takarékpénztárak s a takarékvévisztviselői egész sereg földhöz ragadt szegény ember házát vették össze. Vissza azonban egy talpalatnyit sem adtak. Hanem kiabálnak, lármáznak, mintha a nagykelkűség hozzájuk járt volna iskolába.

A Teller-eset.

Ez egy igen nagy eset, de megrendül az ember lelke azon piszkosságon, a melylyel ebből

az esetből Dallmann ellen fegyvert akartak kovácsolni.

Hogyan történt?

1884. március 14-én átizennek Dallmannnak a község házától, hogy jöjjön melőbb. Dallmann átmege s látja, hogy a község érdemes elöljárósága díszes karéjban ülve tanácskozik. Licitáltak.

— Plebános ur — szólítják meg — adó-behajthatatlanság miatt el kell árvereznünk Tellerék házát. 20 frt. a kikáltási ár és nem akad egy lélek sem, aki annyit is ígérne érte. Vegye meg — kérjük.

A plebános habozik, mert nincs rá szüksége, de a nagy unszolásra belemegy a vásárba.

Mikor megvette, akkor látja, hogy becsapták, mert nem zsellérházat, hanem egy kidölt-bedölt viskót kapott, a melynek dűledeznék a falai, roz s teteje, nem ér meg 10 pengőt sem. De hát mivel a nyakába szakadt, gondolt egyet és megcsináltatta. Vissza nem adta, nem csak azért, mert meg nem vehették (vagyonatlanok levén), hanem azért sem, mert a kérdéses viskó miatt örökös viszály volt közöttük. Kijavíttatta a falait, új tetőt rakatott rá, a mi bele került neki 120 frtba, tehát összesen 140 frtjába volt. Egy esztendő múlva könyörög neki valaki, hogy adja el. Mivel nem volt rája szüksége, eladta 100 forintért. Tehát veszített rajta 40 forintot. S most a Moórvidéki Takarékpénztár igazgatósága kiállítja róla a bizonyítványt, hogy ime 500 per cent rebachra dolgozik.

Tessék megítélni, mekkora szemérmelenség kell hozzá, ha valaki ilyesmivel akar egy papot pellengégre állítani!

Heumann ur! — én meg vágyok győződve, hogy uraságod nagy kedvelője és gyakori fogyasztója a libamájnak. Nem tudom azonban merné-e piócának, rablónak nevezni azt a kofát, a ki egy koronát mérészelne kérni egy szép, kifejldött libamájért? Merné-e neki azt mondani:

— Hogy mer ennyit kérni érte, mikor egy libatőjést öt krajcárért kap az ember?

Lássá Heumann ur szakasztott ez az önök perfid eljárása, mikor Dallmann Józsefet megvádolják.

Az Oláh-eset.

Szakasztott ilyen ez a másik. Megvesz egy negyed szessziót 700 frtért. A föld ki volt zsarolva, Dallmann két éven keresztül trágyázattatta, munkáltatta, bevettette öszivel s így adta el két év múlva 840 frtért. Vissza nem tartott belőle egy talpalatnyit sem. A ki állítja, hazudik. Tessék elolvasni a moóri járásbíróóság 1071 1891. számú járásbíróóság végzést.

El felejtik azt is, hogy mikor Dallmann megvette a földet, rajta volt az öreg özv. Huberné szolgálmi joga, a kit Dallmannnak kellett eltartani, mikor pedig tőle Oláh a földet megvette, az özvegy már nem élt s így teher nélkül jutott a földhöz. A szolgálmi jog egy személyre 500 forint tőkének felel meg.

Mai lapunk 6 oldal.

Az a bizonyos 10 forint.

Még állítanak is számárság, a mi mindenki előtt világos, a ki ért valamit az adás-vevés megkötéséhez. Ha én eladok egy földet, megkötöm az adás-vevési szerződést a községhez. Többé semmi közöm a dologhoz. A telexkönyvbe iktatás nem az eladónak, hanem a vevőnek a dolga, a ki elmegy a telexkönyvi hivatalba. Hogy az eladó ilyenformán nem követelhet nemcsak 10 frt., de 10 fillér fuvardiját sem, ez oly világos, hogy csak az nem érti, a kinek üres a koponyája, no meg a Moórvidéki Takarékpénztár tisztetreméltó igazgatósága, a mely másként nem tudva rugni Dallmannon s így akarta magát blamirozni.

A számvető haszna.

Oda vetik, hogy Dallmann, mint a birtokvő társaság számvetője busás anyagi hasznot élvezett éveken át. Mi volt ez? Méltóztassék megnézni a társaság számadásait. 1880-ig Halbich jegyző vezette a számadásokat. Kapott érte évi 80 frtot. Ekkor elhalálozván, Dallmann vette át a sok írka-írkát, ő mászkált, utazott az érdeklőkben erre is, arra is és kapott mindezért évenként 40 frtot, — hogy neve legyen a gyerekeknek. Ez az a busás haszon.

Heumann ur babérjai.

Heumann ur nagyon természetesen a saját szerénysége mellett üti a dobot, a ki a sárkányiak kiboboltatásáért és Amerikába való csexpediálásáért csupán az „erkölcsi sikerre“ számított. Na! csináljanak neki koszorút, jó nagyot és jó öröset ennek az „erkölcsi sikernek“ az ilatozó virágjaiból. Akasszanak még rá egy szalagot is, elég hosszút és jó öröset és nyomassák az egyik végére ezt:

**Bakony-Sárkány atyjának és ujjászervezőjének
Moór „első ügyvédjének“**

a másakra pedig:

A hátaltell-zívüi kivándorlottak.

A mellékelt jókívánásokat az amerikaiakra bizzuk.

Öncki nem volt haszna, ugyszólván semmi, csak az „erkölcsi siker“, az az övé egészen hiszen az amerikaiak is folyton azt emlegetik. És

tudja ördög hogyan, hogyan nem, az egyik számadásban mégis potom 1016 frt. és 26 kr-nyi összegecske szerepel ügyvédi honorárium fejében a számadások összeállításáért.

A mit amugy paróltóságok licitáció díj stb stb. fejében kapott, az mellékes! Nem is számítja. No az „erkölcsi siker“ mellé egészen jól illenek az ilyen csekélységek. És könnyű megérteni, hogy miként vitte Heumann ur alig 20 esztendei ittléte alatt annyira, hogy ő, a ki egy zsebkezdőben hozta Moórra a vagyonát, pár év előtt már vállalkozott arra, hogy Pentz és Heiszler igazgatósági tagokkal hármusban megvásárolják a 2200 holdas dobosi pusztát az instrukcióval, termékkel, házzakkal egyetemben, holdját átlag 120—140 frtért — és eladták a szegény moóriaknak a legolcsóbbját 250 frtért, nagy részt azonban 300—400 frtért. Nyertek rajta egy év alatt vagy 100 ezer frtot. Az erkölcsi siker ilyen tén kamatoztatása bizony csak dicsőségére válik a szerény, önfeláldozó, anyagi hászontól irtózó önzetlenségnek.

A mentők.

Míg a mi mentő actiónk előtt a nép kivándorolt, azután számosan tértek vissza, míg korábban alig volt a föld eladható, addig ma alig lehet drága pénzen is kapni. Összeállítottuk az árverések statisztikáját s mit látunk? Azt, hogy míg 1891—1895 évi öt időtartam alatt 88 esetben volt bakony-sárkányi ingatlanra árverés elrendelve, addig 1896-tól, tehát az egyetemlegesség megszüntetésétől fogva, a mai napig hét év alatt összesen 9 árverés rendeltetett el. Ezen adatok fényesen igazolják, hogy a mi működésünk, melyben Dr. Heumann József igazgatósági tag a munka oroszlánrészét végezte, Bakony-Sárkány és Kethely községre nézve áldáshozó és üdvös volt.

Igy beszélnék az önzetlen nagy lelkek, a kik dobra verték a falu negyedrészt s mikor a lakosság jó része kivándorolt, tartják a kezüket: — Jó bakony-sárkányiak, csokoljátok meg ezeket az áldáshozó és üdvös kacsókat, hiszen a miénk, in specie Heumann uré a munka oroszlán része.

Azonban ast elfelejtik, hogy azok, a kik a község roncsainak megmentésén fáradoztak, nem ők, hanem a Földhittel-

intézet, a székesfejérvári kegyalapítványok és Dallmann József voltak. Ezek szabadították ki a községet a „jövők“ körmei közül és konvertálták jóformán az egész adósságot, úgy hogy a Moórvidéki Takarékpénztárnak csak alig van lekötélesettje Sárkányból s mióta nincs, megszűnt a dobpergés is.

Hát ez az a nagy eredmény, erre támaszkodik oly büszkén a Moórvidéki Takarékpénztár, az „üdohozó“ az „áldásos“!

Mondj most már ítéletet te magad, türelmes olvasó, hogy kiknek és miknek tartod most már azokat az embereket, a kik fölülte magukra a bíró tógáját halálos ítéletet mondtak, hogy kahlolikus papra, ki akarták dobni a közmegvetés pocsettájába, hogy utálattal forduljon el tőle mindenki, a ki látja? . . . Átadták piszkos ügyüket egy minderre kapható újságíróknak, hogy feketé lelkéből gennyedő gyűlöletét öntse a kath. papra.

Megbotránkozom azon, hogy annak a Dallmannnak a nevéét akarják beszennyezni, a kiről nagyon jól tudják ők maguk is, hogy ezer és ezer szerencsétlen szenvedő, a kiknek egészségét visszaadta, a kik nemcsak Magyarországon minden vidékéről, de Szerbiából, Romániából is jönnek hozzá gyógyulásért könyörgve, a kihez a tudós budapesti egyetemi orvosánarak küldenek szerencsétleneket, a kikre ők már kimondották a halálos ítéletet és Dallmann rövid idő alatt visszaadta őket az életnek, családjaiknak. S mindezt megteszi önzetlenül, szeretetből, azért, mert jól esik szívének a jötevés. Dallmann előtt minden becsületes ember kalapot emel, a Moórvidéki Takarékpénztár igazgatósága pedig leköpködi, mert méltó akar lenni önmagához. Vagy talán másért kellett a boszu törét neki szegezni a sárkányi pap mellének? Talán azért, mert Dallmann nem tartozik a régi schlagbéli papok közé, a kik megelégedtek azzal, ha a prédikáló székről és a kuckó mögöl sopánkodtak a világ erkölcsi romlottsága miatt, hanem kufárok kezében látván a nép sorát, keresztény szociális szempontból is eleget tett hazafias kötelességének. Eleget tett nemcsak mint hírlapíró, évtizedeken keresztül forgatván

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.**Uti élmények.****Tirol. Innsbruck.**

Gyönyörűsége szép Tirol!

Ó be sajnálom, hogy álmosan, nagyokat ásítva szemlétem bájjaidat!

Itt ülök görnyedve az íróasztal előtt, homlokomról törlem az izzadságot, szídom a kánikulát és elgondolom, hogy mily szép, mily gyönyörűsége volt ott járn. Engedd, hogy írassak rólad . . .

Előttünk, alattunk fölöttünk óriási gránit szirtok s örökzöld fenyvesek vonulnak el szakadtan láncolatban. A hegyekről, alig pár száz méternyire vakítóan fehérlik ki az örökös hó. A felhők ott pihennek meg a sziklák vállán, lassan-lassan szállnak tova, mint mikor egy fájo gondolat boruja vonul át a gondszántotta homlokodon. A havasok lénséges trónusokról bámulnak a két égre, az meg lemosolyog rájuk. Itt-ott összetorlódnak a sziklák, az ember szinte megdöbben, hogyan jutunk ki a szorosokból? Vonatunk düböröve erőlködik s egy-két pillanat alatt bájos völgy szépségeivel lep meg. Amott egy vadul száguldó hegyi folyam zúgva, dörmögve turja a tájékat s tőri magát porrá az iznos sziklák vállain. Örökké változó s megint ugyanaz a kép!

Az a csodaszép Brenner méltán érdemli meg, hogy örökös bámulat tárgya legyen!

Bocsáss meg szép Tirol, bocsáss meg csodaszép Brenner, hogy boszantóan álmos voltam s ásítás közben majd a gymromba temettem bájjaidat.

Délben Franzensfésztél, a monarchia veszedelmesen megerősített váránál állapodtunk meg. Pár óra mulva pedig szétnyitottak a hegyek s mi csakhamar az innsbrucki állomáson taszigáltattuk magunkat, nagy buzgalommal törekedve a „Goldene Stern“ omnibusza felé. Szinte szerencsenné válik az ember a füstös, kormos, de mindennek felett meleg vasuti kocsi gőzfürdőjében. Mily megváltás volt ránk nézve, midőn a tiszta, egyszerű szállodában friss, hideg vízben való mosdás után új életet éreztünk csörgedezni creinkben.

Első dolgunk volt megbámulni Innsbruck pompás fekvését, a melynél szebb kevés városnak jutott osztályrészül. Közvetlenül a város mellett hatalmas hegyek koszorúja emelkedik. Délfelé egy kis nyílás világlik, a honnan a meleg olasz szellő szokott be-berándulni, hogy egy kis tisztogatást rendezzen az áporodó levegőben. Észak felé a duzzadó Inn két partján termékeny völgy nyújtózkodik föl egész Bajorország rónáig.

Második dolgunk volt elvándorolni a jezsuiták kollegiumához, a hol R. tanár barátunk az nap szabadult meg sysisfusi kínjaitól, kiszállván a szent theologiai tudományok renetegének harmadik állomásán, a mi magyarul annyit jelent, hogy dicsőséggel letette a harmadik szigorlatot.

Szörnyen örültünk egymásnak. Ó, hogy a jezsuita atyák fölötté kíváncsi keresztelkedési között is megállván a sarat, most oly kimondhatatlan szerencsében részesült, t. i. hogy bennünket

láthatott, — mi pedig, hogy az ő kedves személyével együtt most már hármásban gyönyörködhetünk a nagy világban.

Fél óra mulva a „Berg Isel“ tetején mászkáltunk. Örökké nevezetes hely! Ott folyt le a nagy csata 1808-ban, Napoleon hadai és a tirol parasztek közt, a mikor a tirol parasztek győnyörűen elfenekelték a hatalmas császár seregeit. Megható, nagyszerű dolog. Emelkedik az ember keble a történelem eme nagyszerű eseménye előtt s mikor odaálltam a tiroliak nemzeti hőse, Hofer András hatalmas szobra elé, önkéntelenül a kalapom után nyultam s tisztelettel hajoltam meg az egyszerű paraszt nagy emléke előtt. „Für Gott, Vaterland und Kaiser.“ Istenért, hazáért és királyért. Ez a hármas jelge disziti emlékét, ennek rivalgása mellett áldozták oda életüket a hű tiroliak, hogy megmentésük veszélyben forgó hazájukat. Egy pompás körképet is készítettek róla. Okosan! jól tették, a ki megnézi, megtanul lelkesülni hona földjéért.

Szinte közmondásos a tirol nép vallásossága. Annyi templomot, annyi szerzetházat, különösen annyi papot alig talál az ember bárhol a világon s az élet gondjaival való nehéz küzdelemben oly türelmet és megelégedést sem talál az ember sehol, mint a jó tirol népnél. A tiroliakról még nem olvasta senki, hogy fellázadtak a törvényes felsőbbség ellen. Ott nincsenek rablások, gyilkosságok, családi drámák, a közérköcs elleni vétségek napirenden. Bátran nyitva hagyhatod a szobád ajtaját s ha ott felejtet is a pénzedet az asztalon, ne féj, a tirol nem lop meg. — Minden falunak van temploma, olyan mint nálunk egy

hatalmas tollát, hogy pl. a Budapesti Hirlaptól is a leghizelgőbb ajánlatokat kapta a munkatárs szerepére; hallatta dörgő szavát a politika küzdőterén, majd pedig mint a szövetkezeti eszme egyik legbuzgóbb harcosa, községében is, egyebütt is fogyasztási és hitelszövetkezetek megalapításán fáradozik, a melyek sok napkeleti orr keserves firtorgatásának és némely üdvös kivándorlásoknak levének szülőanyja. Talán ezt akarták meg-boszolni „jó” urak? Azt hiszem, belátták immár, hogy vannak puskák, a melyek hátrafelé sülnék el.

Többször irtam a Moórvidéki Takarékpénztárról. Kiindulási pontom sohasem személyeskedés — hiszen sohasem láttam egyetlenegy se a vezetőség tagjaiból — mindig csak a közérdek volt. Mindig úgy kellett jellemeznem, hogy az erkölcsi alap, a melyen az e fajta jótékony intézetnek állani kell, ott megingott. Megirtam, hogy nemcsak nem teljesíti tisztességesen kötelességeit, hanem vis-szaél azzal a hatalommal, a melyhez a nép fillé-reinek kezelése általt jutott. Korteszaköznek adta oda magát a választások alkalmával is. A pol-gároktól egyik legszebb jogukat, a választási sza-badságot akarta elrabolni. Meg is tette, célt is ért vele. Utána pedig boszút állott azokon, a kik más féle politikai véleményt mertek vallani, mint az igazgatóság egyes tagjai.

Értesültem arról, hogy Moór község elül-járóinak, hivatalnokainak egy része jó pénzért kötelességeket vállal magára a Takarékpénztár-nál s ugyanazon időben nem felel meg azon teendőinek, melyekért a községtől fizetést kap.

Most bezonyítottam róla, hogy midőn sa-ját erkölcsi fekélyeit takargatni akarja, tisztessé-ges, becsületes embereknek a jelleme ellen tá-mad rágalmakkal, lévén az elve: Calumniare audacter aliquid semper inhaeret. (Rágalmaz vakmerőn, valami mindig rajtatragad.)

Hallom, hogy bukófélben van. A polgárok bizalmát elvesztette. Hitelforrásai teljesen ki-száradtak. Egyik betevő a másik után vonja ki a pénzét, nem lévén bizalmuk azokhoz, a kik-nek eljárásához annyi lelkiismeretlenség tapad.

Most kinos végvonaglásban fetreng s ha ki fog mulni, nem könnyek, csak átok és meg-vetés kíséri sirjába. Ha sirni fog valaki, csak

azok sirhatnak, a kik a nép bizalmával vissza-élve, csak a maguk hasznára csináltak tőkét.

Tisztesség, becsület, igazság uralma jöjjön el a te országod.

Bilkei Ferenc.

ÚJDONSÁGOK.

— **A kántori állás betöltése.** A városi tanács, mint a kántori állás betöltésére illetékes hatóság tegnap ülésén foglalkozott a belvárosi kántor-kérdéssel. Miután konstátáltatott, hogy ezen áll-lásra három, szabályszerűen felszerelt kérvény adatott be s a pályázók a próbaéneklésen, illetve orgonáláson a kitűzött határidőben megjelentek, a próba eredményéről dr. Kneifel Ferenc karnagy, ez esetben mint felkért szakértő írásban benyuj-tott véleményes előterjesztésében számolt be. E jelentés szerint Balogh Sándor pázmándi kántor-tanító hanganyaggal rendelkezik ugyan, de azzal bámi nem tud, az orgonáláshoz pedig nem ért. A kántori állásra tehát nem alkalmas. Gadál Pál brassói zenetanár az orgonát ügyesen kezeli, zenei tudása figyelmet érdemel, fontos kellék hiányaként jelzi azonban, hogy kellemes felhasználást te-norja mellett nagy hanganyaggal nem rendelke-zik. A próba sorrendjét, de a kválitást illetőleg is harmadik helyen van Schmall Zsigmond, a ki az orgonálásnak még technikáját sem ismeri s bár bariton-bass hangja a kellő érc hiányában is elég kellemes, nép-ének vezetésére egyáltalán nem alkal-mas. Dr. Kneifel Ferenc karnagy szakértői elő-terjesztésében az állás fontosságára való tekintet-tel új, még pedig szélesebb körben publikált pá-lyázatot kiírását hozza javaslatba.

Havranek polgármester tanács-elnök a pá-lyázati elytén eredményét annak tulajdonítja, hogy Vogel Alajos kántor javadalmának tekintélyes ré-széről, melyet a káptalanról húz, nem mondott le; csakis úgy remélne kedvezőbb pályázati ered-ményt, ha a káptalan Vogelt lemondásra bírná. Tekintettel arra, hogy Vogel a káptalannal vi-selt állást kifogástalanul, sőt közmegelegedésre tölti be, őt lemondásra birni, sőt ezt megkísé-relni is évtizedekre terjedő szolgálat után nem tartjuk ildomos eljárásnak. A tanács mégis ily irányban keresi meg a káptalan. Hogy azonban ezen eljárás a kívánt eredményre nem vezet, az kétséget alig szenved.

Mi őszintén óhajtjuk, hogy az új pályázati hirdetmény után első rangú tenorral rendelkező s a figurális zenéhez értő egyén nyerve el ezt az állást, ily magas igényekkel azonban a dotáció

nemcsak hogy arányban nincs, de azt meg sem közelíti. Véleményünk szerint tehát — bár az új pályázat kiírását nem ellenezük — mégis a jelen körülményekkel való megalkuvást ajánljuk, ne-hogy később az új pályázat dacára is azok közül legyen kénytelen a tanács választani, a kik felett egyszer már pácát tört. Legyen a hatóság intéz-kedéseiben körültekintő, előrelátó, határozatában pedig komoly, megfontolt s ne befolyásolja az a körülmény, hogy jelenleg az igényeket nagyon is felcsigázta az a körülmény, hogy egy Vogel Alajos, afféle kántor-unikum után kell választania.

— **Adomány és közönet.** Dr. Városvy Gyula megyés püspök úr Ó méltósága a balinkai temo-lom és plebániához tatarozására s részben új fedésére 4000 db. cserépszindelyt adományozott, melyért ez úton is hálás közönetet mond a köz-ség ügybuzgó lelkijesztora.

— **Helyreigazítás.** A F. N. legutóbbi szá-mában azzal a bizonyos csurgói esettel kapcsol-taban, a midőn Lurja dr. ur valótlanságot álli-tott s meginterjuvolván a csurgó polgárokat, be-bizonyította, hogy csakugyan valótlant állított, azután pedig beigéri, hogy csekélységet, ille-tőleg a cikk íróját följelenté, ezt irtam:

„Különbön lessük a nagyhangu beigért sajtópert.”

Ez a közlemény így téves, mert Lurja dr. ur ezeket írta.

Becsület-gázló hírlapírás. A „Fejérmegyei Napló” augusztus 2-iki számának „A szövetkezeti eszme küzdelme” című hírében irt pszichológusokért Bilkei Ferenc káplán a lap szerkesztője, illetve a közlemény írója el-len bünyfenítő uton veszek megtorlást.

Dr. Lurja Aladár.

Tehát nem a sajtó bíróságnál, hanem bü-ntetőtörvényszéknél találkoznak. Őszintén szólva ki se tudom mondani, hogy mennyire örülök en-nek a kedvességnek. Tehát a viszontlátásra a büntető törvényszéknél. Pá! kis kedves! a vi-szontlátásra! Pá!

Bilkei Ferenc.

— **Szöllőhegyi bucsu.** A Donát-napi bucsu a szöllőhegyen holnap tartatik. Ez alkalommal a székesegyházból, továbbá a felsővárosi plebáni-a-templomból holnap reggel 6 órakor körmenet megy a szent Donát kápolnához, hol ünnepi nagy mise és szent beszéd lesz.

kathedrális, közkincse, személfénye az egész köz-ségnek, melyben egyesitenek mindent, hiszen az Istennek a háza. Ott jönnek össze mindennap a közös imára, reggel is, este is, annyian, mint nálunk ujesztendőkor, meg Szilveszter estéjén szoktak. — Hogy mily általános az egyház törvé-nyéhez való ragaszkodás kitűnik pl. abból, hogy az innsbrucki korcsmárosok gyűlésen megállapod-tak arra nézve, hogy pénteken náluk senki fia nem kap húst, mert az egyház akkor bójtót ren-delt. — Egy uri embertől hallottam, a ki csodál-kozza említette, hogy Innsbruck utcáin járva egy helyen több embert látott kalaplevéve, áhitatos imába merülten. Megkérdezte, hogy mi az oka ájtatosságuknak? Megmondták, hogy valahol a harmadik utcában Urfelmutásra harangoztak s a jó tiroliak az oltárszentséget imádták.

Ők maguk is dicsekszenek vele, hogy a szabadságharc idején egy halálraitelt egy kis ha-zugság árán megmenhette volna az életét. Fele-sége, gyermekei ott sirtak-ittak körülötte, hogy mentse meg magát az életnek. Ő pedig vissza-utasított minden kérest.

— Az Isten még akkor sem szabad meg-bántanunk, ha az életünket menthetnők meg ál-tala — mondta — és nyugodtan állt a bitófa alá.

Ebből a tiroliak pompás szindarabot csinál-tak s a községnek lelkesedve tpsol, ép úgy, mint a mi községünk az „Órnagy ur”, a „Páholy” és hasonló dísznóságoknak.

Ujabb időben a szocialisták vetették rá ma-gukat teljes erővel Tirolra. Titkos, fizetett ügy-nökeik ott bujkálnak közöttük állandóan. Céljuk elidegeníteni őket régi eszményüktől, régi jelsza-

vuktól s mondják, hogy itt-ott, különösen a gyári munkás nép között van is némi eredménye az izgatásuknak. Szerencse, hogy erélyes és rend-kiült tudományosan képzett papság áll a nép mellett, a kiknek vallásos működésen legtöbbször összetörik a hazátlan szocializmus fegyvere.

Mióta az idegenforgalom évről-évre roha-mosan növekszik Tirol szép hegyeiben, az utazó község is terjeszti a saját eszméit. Szintigy van a „Los von Rom”-féle mozgalom, a melynek előcsahosai nemrégiben kiáltványt intéztek a tiro-liakhoz, hogy legyenek protestánsokká s szakad-janak el Rómától. Tirol népe aztán egy viszont-kiáltványban nagyon vastagon válaszolt: Elítélte az egész mozgalmat, a mely a hazátlanságnak nyujt istápot. Megígérték, hogy teljes erejükkel fognak ellene küzdeni s nem tartják az egészet egyébnék, mint elszakadásnak az Istenről. Végül fogadalmat tesznek ujjól, hogy Istenülkhöz, ha-zájukhoz és császárjukhoz a régi hűséggel fognak ragaszkodni. A közös kiáltványt aláírta minden községnek a bírása és egyik elüljárója. Nem tu-dom, tettek-e erről említést a mi liberális lapjaink, melyek oly jobb ügyhöz méltó figyelmességgel szokták telekürtölni a világot a „Los von Rom” állítólagos sikereivel.

A ki teheti, nézze meg Tirolt és előre is mondhatom, hogy nem fogja megbánni. Csekély-ségemre nézve is örökre feledhetlen lesz az ott látottak emléke.

15-én, kedden délután ismét a vasúti ko-csiban izzadtunk. Egy alapos termeti francia dáma ült velünk egy székeszban. Minden három

percben legalább egy arasznyival változtatta a helyét. Pihogott, szuszogott, hápogott szegény, mint egy kövér liba s olyan elkecseregetten meleg tekinteteket lövelt a hóval fedett hegyek felé, hogy szinte csodálja az ember, ha a jég és hó el nem olvadt a hegyek ormáról a sóhajtasaitól.

A hegyek miáninkább szelidebbékké, aláza-tosabbakká váltak, lassan-lassan dombokká ala-csonyodtak. Kufsteinnél megállapodtunk. Hatal-mas, sziklaerős vára komoran tekintett le ránk. Szomorú emlékek ébredtek fel lelkünkben. Di-csőséges szabadságharcunknak sok nagy alakja hosszú-hosszu éveken át ette itt a rabság keserű kenyerét és szenvedett, sápadt, nyirkos börtö-nekben.

Mi rólunk itt vette le az osztrák a kezét hogy átadjon a bajor kalauzok hivatalos keze-lése alá, a kik olyan különös hebeurgyán kia-bálják az állomások nevét, hogy háromszor-négy-szer meg kell kérdezni tőlük, s végtére mégis csak azt kell mondanunk, hogy ez a német még a saját nyelvén sem tud beszélni.

Nem mondhatnám, hogy a vámvizsgálatot valami tulságos szigorúsággal hajtották volna végre. Hiszen még az olasz vámörök is csak a szivaros dobozaik iránt mutattak érdeklődést. A németek, illetőleg bajorok pedig mit irigykedje-nek a mi cubáink és portoricóink iránt?

Este hét órakor Münchenben, a művésze-tek és a jó sőr hazájában voltunk.

Bilkei Ferenc.

— **Tüzesetek a megyében.** Duna-pentelei levelezőnk írja, hogy ott f. hó 7-én éjjel fél 2 óra körül kigyulladt **Faragó János** ottani gazdának nádfedeles istállója. A vészharang félelmetes kongására felriadt emberek sietve gyűltek a tűz színelhelyére, azonban a legnagyobb erőfeszítés mellett sem bírták a pusztító elemmel; az egész ház csekély megmentett butor kivételével porrá égett. Biztosítva volt. — Ez a tüzeset két esetről győzhette meg a pentelecieket. Először arról, hogy nincs kellő számú kut, — különösen a „kertek közti” részen — mely tűzvész idején elégséges vizet szolgáltatna, — a miről talán a község érdemes előjárósága fog gondoskodni. Másodsor pedig arról a járatlanságról, melyet a fecskendő kezelése körül tanúsítanak. Régebben volt Pentelelén tűzoltóság és akkor bizonyára nem fordult elő annyi ügytelenség és kapkodás, mint az utóbbi eset alkalmával. Nem kerülne nagy munkába a régi tűzoltóságot ismét életre kelteni, csak egy kevés ügybizalom és jóakarattal kell hozzá. Akkorra és olyan építkezési község, mint Duna-Pentele, a hol az utcák és házak úgyszólván egymás tetelén és összeszúfolva vannak, tűzoltóság nélkül soha nincs biztonságban.

Ugyanezen napon Nagy-Perkátá községben jelentkezett a „vörös kakas.” A déli órákban **Vörösi Vencel** ottani lakos házájánál a betakarított takarmány gyulladt meg. A tűz gyorsan harapódzott tovább s csakhamar 3 kazal, a lakóház, sőt a szomszédos ház is lángokban állott. Dacára annak, hogy az oltás folyamán munkaerőben hiány nem volt, a tűz mindkét hazát elhamvasztotta. A hatóság a tűz keletkezését illetően a nyomozást megejtette, az ok azonban nem volt megállapítható.

— **Az alispán ur figyelmébe.** Több helyről panaszkodnak, hogy a csavargók csapata Fejérvármegye legtöbb községének valóságos csapása. Vanak napok, melyeken egyik a másiknak adja a kilincset s az a sajátságos, hogy többnyire németek s ki tudja, milyen nácio. A legtöbb el sem fogadja a kenyeret, csak pénzzel éri be, a melylyel aztán egyenesen a snapsz-puhtikba tartanak. Erőszakosságuk szinte tarthatatlan s a lakosok valósággal félnek tőlük, mert nem egyszer olyféle fenyegetés hallható, hogy gyújtogatástól lehet tartani. A bajon csak a hatóság segíthet.

— **Vörös boszu.** Németh Gyula és Németh József duna-pentelei kömitives segédke régóta ellenséges viszonyban voltak Viski Jánossal. Haragjuk akkor keletkezett, mikor Viski János a két Némethnek munkájáról nem épen kedvezően nyilatkozott vagyis őket kömitivesi becsületükben megsértette. A Némethek boszút forraltak Viski ellen s várták, mikor kínálkozik alkalmas idő a megtorlásra. Nem késett sokáig. F. hó 7-én este Viski János egykedvetlen ment hazafelé, mikor az utón szemben találta magát ellenségeivel. A két testvér először szialalmazni kezdte Viskit, majd a szóváltásba sűrű tenyércsattanások vegyültek. Javában folyt a harc, midőn az egyik Németh előrántotta bicskáját és Viskin mely, hasított sebet ejtett úgy, hogy a nagy vérvesztés miatt alig tudott hazavánszorogni. Sebét az orvos varrta össze s a lakásán vették ápolás alá. A megugrott Némethet a csendőrség vette pártfogás alá s majd a bíróság fogja őket megtanítani arra, hogy a bicska nem becsületreparáló eszköz.

— **Táncmulatság.** A seregélyesi ifjuság holnap azaz f. hó 10-én az állomás mellett jótékony-célú, műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Helyiárak: I. hely 1 kor. 20 fill., II. hely 80 fill. Gyermeknek félét fizetik.

— **A pékségdek mozgalma** nem volt eredménytelen. Jóság és törvényesség volt a kívánságuk, hogy vasárnaponként esti 7 óra helyett 11 óra körül kezdjék a munkát s épen ezért Kuti alkaptány a pékmestereket egy-két kivétellel fejenként 10 korona pénzbüntetésben marasztalta. Drucker pékségdél ellen, a ki a rendőrség előtt mint szocialista igazgató ismeretes, a feljelentés a járásbíróságnál megtétetik.

Dr. Palánszky Miklós nyug. áll. honv. ezredorvos, városi kerületi orvos, operateur, lakását a Dinnye u. 24 sz. házból a Budai-ut 22 sz. házba tette át.

Rendel: d. e. 8—9 ig d. u. 2—4 ig.

— **Disztakarodó éjjel.** Háziezredünk jövevű zenekaráról ez alkalommal nem dicsőreleg emlékezünk meg. A jelzett zenekar esténként az ugynevezett fűrdő-kertben játszik s ezt bizonyára örömmel hallgatja közönségünk, a csütörtök éjjeli disztakarodó azonban sehogyan sincs nyvére. A zenekar egy része ugyanis néhány tiszt biztatón jelenléte mellett zeneszóval haladt végig az utcán s bár a rendőrfőrajt figyelmzetésére elhalgattak, a püspökség előtt újra kezdetét vette a zenebona s tartott a Kossuth-utcán végig. Rendőrségünk bizonyára fogja tudni kötelességét.

— **Kirándulás Aligára.** A déli vasúti műhely helybeli munkásai f. hó 17-én a dalárda és zenekar közreműködése mellett lánccal egybekötött kirándulást rendeznek. A kik f. hó 12-ig részvételeire jelentkeznek, félára vasúti díjkezdvevényben részesülnek. Belépő díj személyenként 60 fillér. Jelentkezni lehet: Tremók Ferenc és Belák Ignác vendégfőnöknél, az „Othton” kávéházban, Hollósy Ferenc, Kiss Mihály és Balog Ferenc fodrász-tületében és Knazovitzky Béla divatárkereskedőnél.

— **Vörheny.** A gyermekbetegségek sorra látogatják vármegyénk községeit. Most Lovasbényében a vörheny lépett fel s a gyermekek között sűrűn szedi áldozatait. — Sárbogárdon a kanyaró lépett fel járványszerűleg.

— **Szüilők figyelmébe!** Melegen ajánljuk a budapesti **Mária Kongregáció internatusát** mindazon szülők b. figyelmébe, kik gimnasiunba járó gyermekeiknek megbízható keresztény nevelést óhajtanak nyújtani. Harmadik éve, hogy az internatus fennál s máris a keresztény társadalom mérvado köreinek elismerését megnyerte. Az évi tartásdíj az egyenruházati költségen kívül 600 korona. Felvételre jelentkezni lehet a Mária kongregáció internatusának igazgatóságánál: Budapest, VII. Danjanich-u. 50. sz., mely kívánatra azonnal szolgál prospektussal.

— **Lopások.** A csütörtöki tüzeset alkalmával akadt olyan gonosz lelkű, a ki a zavarosban halászott. Kaizer Adolf Színház-utca 2. sz. alatti lakos sietve hordta ki butorát, hogy megvédje a pusztító elem ellen s c közben valaki az ágya felett függő ezüst óráit egy ezüst láncsal és arany gyűrűvel együtt elloptat. A rendőri nyomozás eddig eredménytelen. — Molnár Gyula pápai illetőségű, rovtott multu pincér alig egy napig volt Bandl vendéglős szolgálatában, máris néhány asztalkendőt, keztyűt elloptat. Egy pénztárcáról is tett bizalmas körben említést, a rendőrség előtt azonban erről hallani sem akar. A bírósághoz kerül.

— **Ladányi csendélet.** Czeider Lajos nádas-ladányi vendéglős udvarán a napokban éjjel Riegler Károly ősi-lakos, bognárségédet Gulyás János hatodmagával megtámadta s a védtelen embert a jökevdűi legény-kompanyia csupa kedvtelésből jól elpáholta. A betyárvirtusért a bíróságnál kapják meg jutalmukat.

Kath. család a beálló iskolai évben kisebb lányokat vagy fiukat teljes ellátásra elfogad helyben Budai-ut 18. sz. a.

Anyakönyvi statisztika

1902. évi augusztus hó 2-től augusztus hó 9-ig.

I. Születés.

Született: 9 fiú, 13 leány. Ezekből törvényes fiú: 7, leány 12; törvénytelen fiú: 0, leány: 1; halva született: 2 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 22.

II. Halálozás.

Elhalt: 9 fi, 7 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiú: 4, leány: 6; törvénytelen fiú: 1, leány: 1; 5 éven felüli fi: 4, nő: 0. — Összesen: 16.

E szerint a születés a halálozást 6-tal mulja felül.

Elhaltak: N.ikos József, róm. kath., 5 hónapos, veleszületett gyengeség, Tobak-utca, 19. szám. — Juhos Terézia, róm. kath., 3 hónapos,

hökhhurut, Maroshegy, 144. szám. — Varga Mária, ág. hitv. ev., 1 hónapos, veleszületett gyengeség, Szénatér, 9. szám. — Töke Katalin, róm. kath., 4 hónapos, béllhurut, Öreg-utca, 53. szám. — Flink Lajos és Havelka Ágnes, halva született fia, Szeder utca, 75. szám. — Suplicz Erzsébet, ev. ref., 1 hónapos, béllhurut, Könyök-utca 15. szám. — Löwinger István, izr., 1 hónapos, gyomor-és béllhurut, Fazekas-utca 10. szám. — Török Piroška, róm. kath., 2 hónapos, béllhurur, Schmidt-féle téglatelep. — Vidovics András, róm. kath., önálló tobak, 71 éves, Szabados Terézia házastársa, gyomorrák, Szt.-György közkörház. — Lébényi Palkovics Ferencz, róm. kath., kisbirtokos és napszámos, 56 éves, Mayer Katalin házastársa, köszvény Homok-utca, 5 szám. — Törzsök Péter, ev. ref., földm. napsz. 32 éves nőtlen, bégümökör, Szt.-György közkörház. — Virág Mária, róm. kath., 6 hónapos veleszületett gyengeség, Zámoly-utca, 23. szám. — Budai Ilonka, ev. ref., 19 hónapos, ránggörcs, Tobak-utca, 5. szám. — Berkes Lajos-György, róm. kath., 21 és 1/2 óras, veleszületett gyengeség, Szt. György körház. — Csapó István, gazd. cseléd róm. kath., 71 éves, özvegy, aggkór, Szt.-György körház.

III. Házasságkötés.

A fentjelzett idő alatt házasságra lépett: 2 pár.

IV. Kihirdetés.

Vindisch István, mérnök, Székesfehérvár és Boronky Anna-Mária, Kutas, Somogym.

Nyilttér.)*

Dr. Mészöly József egyetemes orvos-tudor nőgyógyász és műtó orvos, városunkban letelepedett és orvosi működését megkezdette.

Lakás: Vörösmarty-tér 8. sz. (Say házban.)

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Üzletmegnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a Nádor-utcán levő

Színházi Sör-sarnokot

a modern igényeknek megfelelőleg renováltattam s f. hó 9-én, azaz szombaton megnyitóm.

Midőn a t. közönség nagybecsű pártfogását kérem, egyidejűleg ígérem, hogy úgy bor, sör és egyéb italaimmal, valamint jó konyhával mindenkor vendégeim bizalmát igyekszem megnyerni.

Villásreggeli a legnagyobb választékban már reggel 8 órakor kapható.

Elfogadok abonomákat, bankettekét, lakodalmakat — a lehetőség szerint, jutányos áron, mindenkor pontos kiszolgálással.

Újólág kérvén a t. közönség szives pártfogását, maradtam

kiváló tisztelettel

Mészöly Lajos,

vendégfőlős.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közön-
ség b. tudomására hozni, hogy hely-
ben Városház-tér 2. sz. a. WEISZ
GEYZA úr 25 év óta fennálló uri-és
női-dívat, rövid-, szövött-, vászon-
kézimunka- és koszorú-áru üzletét
átvettem és azt

KOVÁTS ANTAL

néven tovább fogom vezetni.

Miután az ország nagyobb váro-
saiban és a helybeli előkelő üzle-
tekben hosszú időközön át ezen üzlet-
ágbau foglalkoztam, ezáltal azon
kellemes helyzetbe jutottam, hogy
a legszolidabb bevásárlási források
tudatában és kedvező anyagi hely-
zetemnél fogva a t. vevőim igényeit
minden tekintetben a legjobban ki-
elégíthetem

Tisztelettel kérem megtisztelő
látogatását vagy b. megrendelését
előre is biztosítom, hogy nagyra-
beesült bizalmát olcsó és szolid
árak, legelőzékenyebb és pontos
kiszolgálással kiérdemelni fogom.

A nagyérdemű közönség becses
pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

KOVÁTS ANTAL.

Raktáromon levő összes áru-
cikket mélyen leszállított
áron árusítom el!

Vasárnap, augusztus 10-én a „Polgári Lövöldé”-ben a honvéd
zenekar hangversenyt tart 6 órától 9-ig. Ugyanekkor a verseny-
kuglizás is folytatódni fog. Belépti-díj egyes személy 20 kr. (40 fill.).
családjegy 1 kor.

Számos látogatást kér

Forster Flórián,

vendéglős.

A ki nem védekezik, az nem szüretell

A SZŐLŐ
OIDIDIUM
betegsége ellen

— egyetlen biztos hatásműszer a —

DR. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNFOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogramm 46 fillér;

10 és 5 kilogrammos zsákokban a kilgr. 50 fillér;

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb mert a lombhoz
tapad, a szél le nem fujja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti —
mint a tiszta kénpor vagy kénmáj.

♣ A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja! ♣

Ott, ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a
rézkénpor, egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s
így a harmadik permetezés elmaradhat.
Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

— Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik. —

Megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

— Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is. —

A por kapható: KOVÁTS PÁL-nál, Székesfehérváron.

Első székesfehérvári aranyozó- és templomdiszító műterem

és saját készítményű

TÜKÖR-, KÉP- ÉS KÉPKERET-RAKTÁR.

Alapított 1865-ben.

Jelenlegi tulajdonos: **Uj. Schaumann József**, aranyozó- és templomdiszító,
ki bármiféle új és régi aranyozást, templomdiszítést és minden e szakmába vágó munkát és
szent szobrokat tartós és jó kivitelben, jótállás mellett készít.

Raktár és iroda:

SZENT IMRE-UTCA,
(Barátok épülete.)

SZÉKESFEHÉRVÁR,

ISKOLA-UTCA,
(6. szám.)

Templomfestő,
Szobafestő,
Cimfestő,
Mázoló.
Aranyozó.

KALÓCZY GYULA

Basa-u. 4. sz. (Számmer-nyomdával szemben)

Megrendelések
legjutányosabban
fogadtatnak el.
Pontos kiszolgálás.

**Szülők és gyámok
szives figyelmébe!**

Nevelő-intézetekbe készülő leány-növendékek kelengyéjének elkészítését célszerű, csinos kivitelben, a legjobb anyagból rendkívül olcsó árak mellett vállaljuk el.

E célra fehérenemű műtermünkben külön osztályt szerveztünk a legügyesebb munkaerőkkel s minden egyes fehérenemű darab megadott mérték után, a legcélszerűbben választott vászon vagy schiffon anyagból készül.

Vidékre anyagmintákkal és részletes költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Fiu-növendékek részére ingek, alsónadrágok és egyéb fehérenemű folyton nagy választékban van raktáron.

Épúgy a női-, mint fiú fehéreneműek tartósságáértévekre szóló kezességet vállalunk.

Schubert és Schlesinger
Székesfehérvár, Nádor-utca.

TÖGL és SZLANYINKA
Sz.-Fejérvár, Szt.-Imre-utca 1. sz.

Ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat a legfinomabb bel- és külföldi szövetekből, ugyiszintén elegáns és divatos szabású öltönyök elkészítését a lehető legmérsékeltébb árak mellett.

Teljesítéssel
TÖGL és SZLANYINKA.

WEINER és GRÜNBAUM Budapest, Váci-utca 2.

Egy éves önkéntesek részére a legolcsóbban készíti az egyenruha felszerelést.
Egy éves önkéntesek részére készíti a legegánsabb egyenruhákat.
Egy éves önkéntesek részére küld díjtalanul árjegyzéket.
Egy éves önkéntesek részére sorozási és áthelyezési kérvénymintákat díjtalanul küld.
Egy éves önkéntesek részére minden katonai ügyben ad díjtalanul felvilágosítást.
Egy éves önkéntesek részére ujabban kiadott „Egyenruházati Közlemények” című könyvét díjtalanul küldi.

WEINER és GRÜNBAUM Budapest, Váci-utca 2.

HIRDETÉSEK
a FEJÉRMEGYEI NAPLÓ részére
jutányos árcn felvételnek
a kiadóhivatalban Szt.-István-tér 1. szám.

SZALAY GYULA
* * * műorgona építő intézete * * *

ALAPITTATOTT 1879. SZÉKESFEHÉRVÁROTT, ALAPITTATOTT 1879.
* * LÖVÖLDE-UTCA. * *

Elfogad megrendelést a legújabb rendszerű templom- és hangversenyorgonák elkészítésére hat évi jótálás mellett. Raktáron tart kisebb és közép nagyságu új és átalakított templomorgonákat. Zongorák, pianinok és harmoniumokat. Orgonák évi kezelését és gondozását mérsékelt áron eszközli az ország bármely részében.

Költségvetést ingyen és bérmentve küld.

297. sz. A várpalotai plebánia-hivataltól.
1897. sz.

BIZONYITVÁNY.

Alulírott ezennel hitelesen bizonyítom, hogy Szalay Gyula székesfehérvári műorgona-építő úr a várpalotai róm. kath. plebánia-templom számára 1897. Október hó 10-én egy 14 szülő és 10 mellékváltozatu román stylban épült orgonát fejezett be. Az orgona pneumatikus berendezéssel épült s oly nagyszerűen sikerült, hogy a szakértők valóságos remekműnek mondják; külső s stylszerű tekintetben pedig az orgona ugy nevezett corpusa a műasztalosságnak valóságos mesterműve, a melynek szemlélésével még a műörtü szem is alig tud betelteni.

Szalay Gyula úr a várpalotai róm. kath. közönség tetszését teljesen kiérdemelte és meg is nyerte. Azért én Szalay Gyulát, mint tehetséges, szolid és lelkiismeretes műiparost, a kire a magyar műipar valóban büszke lehet, legjobb lelkiismeretem és meggyőződéseim szerint az illetékes körök figyelmébe és pártfogásába ajánlom.

Kelt Várpalotán, (Veszprémmegye) 1897. Október 16.

Domján Károly,
plebános.